

Diena

30
Centų

NEPRIKLAUSOMAS VISUOMENĖS LAIKRAŠTIS

Vilniaus kraštui prisijungus pagerės mūsų pramonės padėtis

Šiandien
įdomiau-
sia

Kaip gyvena kariaujanti Europa

Moterys rimtai dalyvauja naujame kare

Pusės milijono byla Amerikoje

Užmirštos meilės liūdininkas — įdomi apysaka

Užsienių reikalų ministerijos ekonominio departamento direktorius p. Norkaitis, kuris pasirašė prekybos sutartį su Sov. Rusija spaudai pareiškė, kad einantisia sutartimi prekybos apyvartą tarp abiejų kraštų, padidės net 50% nuošimčių. Šiais laikais ypač svarbu tai kad Sov. Rusija tiek, Lietuvai dabar sunkiai dėl siaučiančio pavyzdžiui — anglis, žibalas, benzinas, geležis, cukrus, Žemės Ūkio mašinas ir kitus nemažiau reikalingus fabrikatus. Dabar Lietuva yra aprūpinta ištisiems metams tomis prekėmis. Lietuvos eksportas, į kitus kraštus nemažėja bet dar didėja,

Prisijungus Vilniaus kraštui mūsų pramonės padėtis žymiai pagerės nes visos įmonės gaus naujas rinkas ir joms teks savo gamybą smarkiai praplėsti,

Tiesa, pradžioje kol nualintas Vilniaus kraštas atsigaus visam kitam kraštui teks jam uoliai padėti.

NAUJAI PASKIRTAS SOV. RU SIJOS ATSTOVAS LIETUVAI

Lig šiol ėjęs Sov. Rusijos atsoto pareigas Pozdniakovas dabar paskirtas įgaliotu ministru Lietuvai,

KONTROLIUOJAMOS VALS. Į ĮSTAIGŲ IŠLAIDOS

Visos daromos Valstybės įstaigų išlaidos dabar yra griežtai Valst. Kontrolės priežiūroje. Išrašomieji pinigams gauti orderiai dabar turi būti Valst. Kontrolės atstovų pežiūrimi.

Savo gerovės dabotojas

Pabrango alus ir degtinė.

-Visos kitos žinios laikraščiuose geros. Tik apie alų naujienos gadiną mano nuotaiką.

Vilniaus paskola

Ministrų taryba priėmė Vilniaus paskolos įstatymo projektą, kuriuo Finansų ministrui pavedama išleisti 50 milijonų litų vertės paskolos nevardinių lakštų. Lakštų kaina 25, 50, 100, 500, ir 1000 litų, Už paskolą mokama 4 1/2 % metinių turi palūkanoms mokėti Kupopalūkanų. Kiekvienas lakštas nus Paskolos lakštai bus išpirkti lig 1950 metų spalio 15 dienos. Kas metai bus išperkama dešimtoji dalis išleistų paskolos lakštų. Paskolos lakštus bus galima perleisti kitiems asmenims be jokių įrašų. Paskolos palūkanos atleidžiamos nuo Valstybės ir savivaldybės mokesčių. Ši paskola bus panaudota Vilniaus krašto atstatymui ir Žemės Ūkio Kultūros kėlimui.

PAŠTO ŽENKLAI VILNIAUS GRIŽIMUI PAMINĖTI.

Paštų valdyba išleidžia specialius pašto ženklus Vilniaus gražinimui paminėti. Bet kol bus tie ženklai išspausdinti jau dabar paleidžiami apyvartai 20 metų Nepriklausomybės jubiliejiniai ženklai, ant kurių

padaromas atskiras pažytėjimas. „Vilnius 1939 X 10.“ Tokių ženklų bus išleista 400 tūkstančių po 15 c. 400 tūkstančiai po 30 centų 200 tūkstančių po 35 c. ir 200 tūkstančių po 60 c. Tais ženklais bus galima apmokėti visokių korespondencija.

VILNIAUS KRAŠTO TEISMAI.

kaip žinoma atgauname kartu su pačiu Vilniumi dar tris miestus ir 20 valsčių. Kaip visų žinybų centrai taip pat ir teisingumo ministerija išanksto planuoja Vilniaus teismų sutvarkymą. Pagal ruošiamą Vilniaus krašte teismų sutvarkymo įstatymą numatoma į steigti apygardos ir apylinkės teismus. Apylinkės teismai dar bus Švenčionėliuose ir Valkininkuose,

Išanksto atitinkamai padidinami teisingumo ministerijos etatai ir ruošiami teisėjų, tarybų ir prokurorų kadrai.

„Diena“

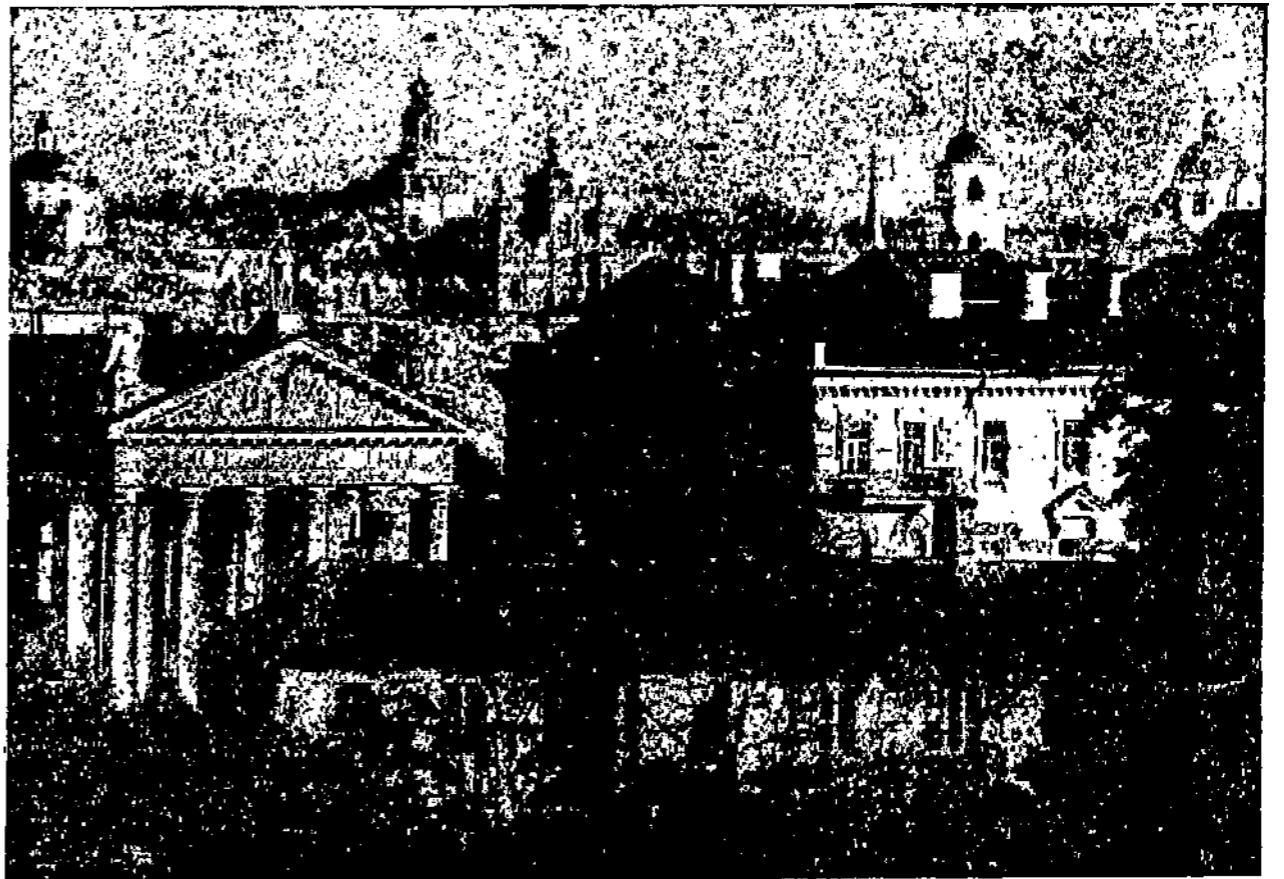
lig galo metų tik 2 litu

Rašykite Diena, Kaunas Laisvės 19

Pasiilgto Vilniaus vaizdai

Viena senųjų Vilniaus šventovių — Augustinų bažnyčia.

Vilniaus bendrai vaizdas. Budingo seni mūrai ir gausūs bažnyčių bokštai.

Viena svarbiausių Vilniaus arterijų—Didžioji gatvė.

Vilniaus Sv. Stanislovo katedra: Nuostabus architektūros kūrinys, Čia yra daug istorinių Lietuvos praeities paminklų.

„Nelygus esti ne tik žmonių; bet ir miestų likimas. Tuo tarpu; kai vienas gyvena pilku vidutiniu gyvenimu; kitam lemta pergyventi audras ir kovas.

Mūsų karžygiškasis Vilnius likimo nuolat blaškomas. Nereikia vartyti senus istorijos lapus, kur pasakojama apie Vilniaus sunkią gausią kanciomis ir nusivilimais, bet garbingą praeitį, — pakanka atsiminti; kad ir paskutinius du dešimtmečius ir su prasme kokį ypatingą likimą turi mūsų senoji sostinė. Vilnius anais istoriniais laikais buvo vienas žymiausių Europos miestų. Vilnius tai plati erdvė ir didžiulis centras.

Mes atgaudami Vilnių atgauname savo praeities tradicijas. Vilnius yra didis. Jis pareikalauja iš mūsų ne maža darbo ir pastangų.

Bet mes žinome; kad niekas Vilniaus taip neįvertins kaip mes patys. Nes mes žinome; kad su Vilniumi mes pakylame ir sustiprėjame. Taip pat mums aišku, kad ir pats Vilnius tik grįžęs Lietuvai pasieks žydėjimo.

Europos moterys karo metu

V okietijos moterys įpareigojosi tos pakeisti į karą išėjusius vyrus. Jos dirba fabrikuose, dirbtuvėse, kontorose ir pagaliau sodžiuje laukų darbus. Bet to maža. Centralinė tautinė moterų sąjunga išleido naują atsišaukimą į moteris, kur nurodo visą eilę naujų karo metu pareigų moterims. Moterys esą tik turi dirbti naujai pavestą darbą tarnybose, bet ir laisvu metu jos turi rūpintis jei ne savo šeimos, savo artimųjų reikalais, tai savo kaimynų arbatų, kuriuos organizacija nurodys reikalais. Jei kur šeimoj truksta namų ruošai, darbininkės, ten moterys turi mesti ir dirbti, žinoma, žu tai negaudamos jokio atlyginimo. Niekas dabar negali pasilikti be darbo. Jaunos mergaitės iš miestų, jei jos negavo darbo fabrikuose ar kontorose privalo vykti lauko darbams į sodžių ir turi padėti atlikti sezoninius darbus.

O HOLIVUDAS LIEKA TOKS PAT KOKS IR BUVO

ors dabar karas siaučia, ir visur kitur žiūrima ekonomijos ir taupumo, bet filmų centras Amerikoj Holivudas liko prabangos miestų ir kino žvaigždės rugtyniuoja, stengdamas

puošnumu ir prabanga viena kitą pralenkti.

Štai Amerikos laikraščiai aprašo apie vieną kino žvaigždę, kurios pavardės šiuo syk neminėsim. Reklamos agentas išmėginęs visokius reklamos būdus ir nieko gero nebesugebėdamas sugalvoti, pasiūlė naują reklamos planą. Leiskit, — sako, — paskelbti, kad jūsų mėgiamas kiniškas šunytis prarijo jūsų deimantus.

— Jokiū būdu, — suriko kino žvaigždė, — juk tada publika pamanytų, kad aš tiek maža deimantų turėjau, jog jie sutilpo vienam kiniškam šunytis.

SOVIETŲ MOTERYS KARE.

Vienas Berlyne gyvenantis skandinavų žurnalistas gavęs leidimą kartu su vokiečių karo eskadrile perskristi ir vietas, kurias laiko užėmę sov. rusų karo daliniai labai įdomiai aprašo šią nepaprastą savo kelionę.

Bėskrisdami jie matė laukuose, tarp gausių miškų išmėtytas artilerijos ir lėktuvų bombų sunaikintas trobas. Bet karo audra jau praūžė ir moterys su vaikais matėsi kasė bulkuose, kurios sunaikintose sri-

tyse dažniausia sudaro vienintelį maistą. Kitaip tektų mirti iš bado.

Per žiūrą galima buvo pasitebėti miškuose pasislėpusias nedideles, — po 20, 30 žmonių, lenkų kareivių grupės miškuose.

Tai buvo dar „nekieno žemės“, vadinasi jų nebuvo užėmę nei sov. rusai nei vokiečiai. Vėliau paskraidę ties Bugu vokiečių lėktuvai nusileido Lietuvos Brastoje, kurią jau laikė savo rankose rusai. Kadangi vi są kelionę vokiečių lėktuvus lydėjo ir 3 sovietų lėktuvai tai jie taip pat čia nusileido.

Sovietų lakūnai išsoko iš lėktuvų. Tai buvę augaloti energingais veidais jauni vyrai. Vokiečių lėktuvus lydėjęs fotografas tuojau norėjo, juos nufotografuoti. Bet rusai atsisakė pozuoti, nors šiaip susitikimas su jais praėjo gan malonioje nuotaikoje, Tuo metu kai visi mandagiai tarp savęs sveikinosi prie aparatų priešio septynios merginos, devėjusios raudonosios armijos lakūnų uniformą.

Vokiečių karininkai stačiai apstulbo iš nusistebėjimo. Jie ypatinga pagarba sveikinosi su merginomis — lakūnėmis, kai

Sovietų komendantas pristatė jį jas tardamas:

— Leitenantas Anastasenkova, vyr. leitenantas Ivanova ir t.t.

Tai ne operatinės lakūnės, — pridūrė komendantas rodydamas daugumoje malonios išvaizdos merginas. — Jos atskrido į Lietuvos Brastą pirmose karo laivyno eilėse. Jos valdo arba naikintuvus arba bombonešius.

Kai vienas vokiečių paklausė, ar jos moka šaudyti iš kulkosvaidžių, komendantas nusišypsojo:

— Žinoma... Koks gi lakūnas nemoka šaudyti iš kulkosvaidžio. Leitenantas Anastasenkova net turi keletą prizų už taiklų šaudymą.

Jaunos lakūnės į kurias tokiu smalsumu spoksojo būrys vyrų maloniai šypsojos. Prie diržų jos turėjo stambius kariško tipo revolverius. Kai kurių dantyse rūko papirosai. Vokiečių nusistebėjimas aiškiai lakūnėms patiko.

Tai šitaip atrodo sovietų moteris dabartiniame kare. Buvosio karo moterų batalionai buvo tik žaislas. Dabar moteris kare dalyvauja jau visai rimtai

ANGLIJOS MOTERYS KARO METU.

Vyrai užimti karo reikalais ir anglės nusprendė, kad jos turi padėti šiuo sunkiu metu savo tėvynei kuo tik galėdamos. Jau seniau susikūrė stambios moterų organizacijos, kurios dirba karo srity. Yra lakūnių atliekančių ryšio tarnybą, yra sanitarinių būrių veikiančių ir fronte ir didesniuos centruos. Dabar išbujojo nauja Anglijos moterų organizacija, kuri turi tikslo padėti žemės ūkį gelbėti, nuo sutrikimo. Maisto tiekimas karo metu yra labai svarbus ir todėl vadinamoji „Anglijos žemės ūkio moterų armija“ suvaidins dabartiniam kare svarbų vaidmenį.

Buvo pastebėta, kad ne visos moterys turi palinkimo kariško pobūdžio pareigas atlikti. Bet jos nenorėjo sėdėti sudėjusios rankas. Todėl ir buvę pradėta organizuoti ta ūkiška: moterų armija, kuri jau turinti 50.000 narių.

Kaip karštai moterys griebsi šio darbo galima spręsti, kad ir iš to, jog į parengiamuosius kursus užsirašė visokio amžiaus moterys. Jų tarpe yra ir tokių,

Kariaujanti Europa. Kaip gyvena karo metu didieji Vakarų Europos miestai

Šis karas visų valstybių pradėtas be ypatingo entuziazmo. Tačiau dabar neberasi tokių kareivių kurie nežinotų dėl ko jie kariauja. Ar jie patys surado karo ideją, ar jiems tą ideją įkvėpė—tai kitas klausimas, bet kaip prancūzas su anglu taip lygiai vokiečiai randa karą pateisinančių priežasčių.

Prancūzai ta proga atsiment, kad jiems tenka kariauti jau penktai kartai iš eilės. Ir vis jiems reikia stoti prieš tą patį priešą — prieš vokiečių. Ištikrųjų dabartinių karių prosenelis kovojė 1793 metais su vokiečiais, kurie tada užplūdo Prancūziją, senelis 1814 metais vėl kovėsi su vokiečiais. 1870 metais tėvai kovėsi ir karą pralaimėjo vokiečiams, Pasaulinį karą atvirksčiai dabartinis karys laimėjo. O štai dabar vėl su vokiečiais kariaujama, tik čia yra tas ksirtumas, kad greta jo paties ano karo dalyvio yra drauge sūnus. Penkios kartos ramiai savo amžiaus neišgyvena ir priverstos griebtis ginklo, kad apsaugoti savo gyvybę ir savo turta. Pasaulinio karo pradžioj buvo padaryta klaida; buvo manyta per 3-4 mėnesius baigtį karą. Todėl dabar anglai Čemberleino lūpomis, matyt aną klaidą atsimindami, ir pareiškė, kad esą pasirošę kariauti trejus metus. Ar galima atskiram piliečiui tokiam laikui padaryti maisto atsargą? Aišku, ne! Tad dauguma prancūzų ir anglų žinodami, kad jų vyriausybės maisto ištekliams rūpinasi, atskirų atsargų sau ir nedarė. Abu kraštai duonos, mėsos vaisių, daržovių, cukraus druskos ir kuro turi pakankamai ir nemano jų pristigti, jei ir reikės kariauti daugiau nei trejus metus.

Prancūzai, jei ir be entuziazmo pradėjo šį karą, tai ir kariauja ramiai. Štai vienas žurnalistas aprašo būdingą sceną. Nedidelė geležinkelio stotis. provincijoj. Jaunas kareivis

paeiliui būčiuoja savo žmoną ir kudių. Traukinys sujūda. Kareivis išoka į vagoną ir nuleidžia akių nuo savo artimųjų veidų. Moteris su kūdikiu stovinti, sausom akim. Bet traukinys nudundėjo; jau paukutinis vagonas vos matosi. Tada moteris leidžia ašaromis tekėti ir net pradeda raudoti. Ji nenorėjo, kad jos vyras išvykdamas savo žiauraus likimo pasitiki, matytų jos ašaras. Kiekvienas prancūzas savo vietoje dirba ir nesijaudina dėl bet kokių gandų.

PARYŽIUJE

Paryžius gyvena savo paprastu gyvenimu. Žmonės greit prie viso ko pripranta. Gyvenimo smulkmenos, tiesa, smarkiai pasikeitė. Paryžietis eidamas gulti žino, kad kiekvienu momentu jį gali pažadinti prieš lėktuvinės apsaugos sirena. Todėl jis išanksto pasiruošia sudeda reikalingus daiktus prie savęs, paruošia rūbus ir priešdūjinę kaukę. Viskas turi būti čia pat, kad atėjus laikui nereikėtų gaišti.

Priešlėktuvinės slėptuvės namų rūšiuos dabar jau įrengtos patogiau, negu buvo pradžioj, jau ten yra suolai ir galima aleramo laiką praleisti ramiau. Gyvenimas eina savo keliu. Žmonės slėptuvėse praleidžia laiką įdomiai, o kartais ir linksmai.

Paryžiaus žiopsotojams atsirado naujų pramogų. Ištiesi būriai žiopių žiūri kaip kasamos trnašėjos, kaip ruošiamasi puolimus iš oro atremti.

Visi paryžiečiai neina į gatvę be metalinės dežutės, kurioj paslėpta priešdūjinė kaukė. Paryžiaus moterys pasistengė, kad tas nešulys elegantiškiau atrodytų. Jau atsirado moterų „kariško fasono“ skrybelaitės.

Kinimatografai pradžioj visai uždaryti dabar veikia lig 10 vai. vakaro. Bet iš viso pary-

žiečiai sutemus vengia gatvėse rodytis.

Paryžius linksmas miestas kaipgi be šokių ir barų galima apsieiti? Rasta išėjis. Ir štai Montparnase ir Montmarte atsidarė dansingai, kurie veikia tik popietų. Štai leitinantas nusikabina nuo peties priešdūjinę kaukę ir kviečia nuo draugę šokti. Bet šokiai nelinksmi, dabar nebėra tinkamos nuotaikos. Daugybė žmonių, iš Paryžiaus išvažiavo. Jie svajoja atgal grįžti į Paryžius o tie kurie gyvena Paryžiuje, svajoja apie išvykimą.

LONDONAS

Ši milžiniška galingosios imperijos sostinė atrodo ryžtinga ir melancholiška. Žymi dalis gyventojų evakuavosi, kaikurios valdžios įstaigos išsikėlė į kitas vietas. Londono gatvės tuščios. Pasiliko čia tik tie kurie dalyvauja karo ruošoj. Pasilikusių Londone žmonių ir ištermė ir judrumas stebina pašali-

nį žmogų. Ir vis dėl to kai matai tuščias uždaryton vitrinon krautuves, kai matai tuščius namus apima melancholija ir jausmas, kad dabartinio karo žiaurumas suduos smūgį civilizacijai.

Dingo nuolatinis šiame didmiesty užesys. Dabar gerai išiklausęs gali išgirsti kaip vėjas švilpia vielų tinkle, kurs palaiško bolionus apsaugančius miestą nuo puolimų iš oro. Tas garsas taip pat nėra linksmas.

Palyginus su tuo kas dabar dedasi, ispanų karas buvo tik smulkus nesusipratimas. Tai buvo tik lektuvų, kulksvaidžių ir artilerijos pabūklų bandymai.

Anglų karo mašina juda išlėto. Bet neišvengiamai, baisiai ryžtingai ji artinasi prie priešo. Povandeniniai laivai lig šiol buvo baisiausias anglų priešas. Bet štai jau ministeris pirminkas Čemberlenas pareiškė, kad povandeninius laivus anglai jau kelius kartus puolė ir

kad tie puolimai buvo sekmingi. Anglai turi vilties, bent toks yra karo specialistų įsitikinimas, povandeninius laivus padaryti nebepavojingais anglų laivynui. Reikia neužmiršti ir tai, kad pavandeninius laivus ne taip greit kaip lėktuvus ir tankus galima pastatyti.

BERLYNAS

nebe taip atrodo šiandien kaip pirmomis karo dienomis. Sunkiausia berlyniečiui buvo priprasti prie patamsio. Kol ėjo Lenkijoj karo veiksmai administracija griežčiausia dabojo, kad šviesos visur būtų užtemdytos. Suprantama, kad temstant veik visas susisiekimas turėdavo sustoti. Taksi automobiliai dingo, nes benzino privatiems reikalams nebeliko. Automobilių pasivažinėjimai griežčiausia uždrausti. Kontrolieriai smarkiausia kibo prie moterų, kurios valdo mašina, nes manoma, kad moterys nau-

(perkelta į 5 p.)

Už mirštos mei

A. A.

udrėkęs smulkiu lietumi apipurkštas ilipu trečios klasės vagonan. Vagone tik vie nintelis žmogus. Jis atrodo neramus .susierzinęs. Pastūguriuos pasižvalgys prie vieno lango, žiūrėk, jis jau prie kito. Nuolat rūko, veik neleidžia papiroso iš dantų.

Matyt; jis nemėgsta vienatvės: nuolat žvalgos per langą vedžioja akimis blyškias, vakaro prieblanđoj slankiojančias, figūras. Įlipęs vagonan, tuojau pajuntu, kad šis žmogus mane prakalbins... Ir neapsirinku.

— Dovanok, tamsta... Galiu jūsų paklausti ,kur keliaujate? — prakalba nepažįstamasis.

Pasisakau.

— Na, tai būsime kelionės bendrai... Atvirai pasisakysiu, naktinė kelionė traukiniu man velniškai nepatinka.

— Tamsta nuobodauji? — pasiteirauju.

— O, ne — taria jis šypsodamas. — Nuobodulį nesunku pakelti... Neramumas chroniškas neramumas mane pagauna, kai tik aš išėdu į naktinį traukinį...

— Hm! Tamsta nevisai suprantu... Aš, išėdęs traukinin, visuomet jaučiu dūšioj kaž koki palengvėjimą...

— Jei tamsta sutiksi, aš tamstai papasakosiu savo chroniško neramumo priežastį.

Nepažįstamasis užsirūko dar vieną papirosą ir, pūsdamas pilkų dūmų debes, taria:

— Tai buvo prieš keletą metų. Važiavau šiuo pačiu

traukiniu ir šiuo pačiu keliu. Buvo ruduo, kaip ir dabar... Už vagono langų tykojo, laukė, tamtum norėdama ką pagrobti, tam si naktis. Lietus žliaugte žliaugė.

Aš instinktyviai pažvelgiu į tamsios nakties nugultus langus.

— Taip, tokia naktis buvo ir tada...

Vagone buvo šviesu. Gal būt, net peršviesu vienam keleiviui, ėmiau skaityti kaž kokią knygą. Vargiai verčiau knygos puslapius, sekdamas gražiai, tiesiomis eilėmis sugulsius raides ,tik raides... Mane pagavo apatija ir sustingimas. Monotoniškas, vienodas traukinio tuksenimas, monotoniškas lietaus žliaukimas migdė ir vertė apie nieką negalvoti.

Pradėjau snausti. Snūduriuodamas išgirdau kaž ką suvarstant duris. Maniau konduktorius...

Nežymiai pažvelgiau į nepažįstamą. Šalia manęs stovėjo moteris, jauna ir elegantiška. Įdomiai išplėstomis, didelėmis, svajingomis akimis žiūrėjo į mane, sekė mano judesius,

Nukreipiau nuo jos akis ir stengiausi nepažvelgti jos pusėn. Tačiau juste jutau jos žvilgsnį, kaž koki keistą mėlynų akių išgesusį žvilgsnį. Tai buvo stiklinių akių žvilgsnis... Tos moters išlūmas mane nevamino, erzino. „Ko nori iš manęs“ — klausiau patsai savęs.

Įbedžiau savo žvilgsnį į knygą — tiesios raidžių eilės lūžo,

virto keistais neįskaitomais zig zagais... Žvilgtelėjau per langą tamson — pamačiau pilkame stikle tiesų nepažįstamosios profilį... Stebėjau tą keistą stiklo mirażą... Mačiau, kad nepažįstamoji vos pastebimai. „Ji išeis“ — pamaniau. Kas ji galėtų būti? Rafinuota, nusivylusi gyvenimu, miesto dama? Avantiuristė?... Pagaliau ar tai svarbu? Aš nekenčiu jos išlūlaus žvilgsnio. Aš noriu būti vienas”...

Bet moters juodas ešelis pilkame stikle nenyko. Tiesi ir grakšti ji stovėjo nejudėdama kai ko laukdama... Jos akys buvo išmeigtos į mane.

Aš tai jaučiau...

Instinktyviai pakilau. „To jau perdaug“... — pamaniau.

Nepažįstamoji nesukrutėjo. Pastebėjau, kad jos stiklinėse akyse suspindėjo keistos ungelės.

Jaučiau, kda toji moteris pradėjo gyventi kaž kokiais prisiminimais. „O, gal būt, tai tik paprastas maskavimasis, vaidinimas, teatrališkas gestas?“... — klausiau patsave”.

Staiga nepažįstamoji puolė man ant kaklo.

— Povilas!.. Kur tu važiuoji, Povilai?.. Aš taip ilgai tavęs ieškojau... Dabar tu nuo manęs nepabėgsi... Ne... — kalbėjo ji susijaudinus, visa virpėdama.

Ji spaudėsi prie manęs, glotė mano plaukus, laisvai nesivaržydama, tartum aš būčiau ištikrųjų jos meilužis...

Nežinojau kas daryti. Tai buvo, be abejo, vaidinimas, tai buvo isteriškas inscenizavimas... Džiaugiausi, kad vagone nebuvo žiūrovų. Galimas daktas, kad bent vienam žiūrovui esant, aš būčiau sumišęs, susipainiojęs savo neįprautoj rolėj...

Keista: šis mano manymu inscenizuotas efektas buvo toks tikras naturalus, kad aš pradėjau tikėti matęs šią moterį nebe pirmą kartą...

Jei ji ir apsirinka, tai aš neturiu teisės sudrumsti šios moters laimė... Mano abejingumas ir šaltumas vėl nublokštų šią nepažįstamąją į kažkokią tuš-

Sumaniečiau
ŠEIMININKĖ
Peekatik

PIENO CENTRAS
PRODUKTUS

Darbas gėdos nedaro, tinginavimas šunų lodyti išvarol!
Todėl šiais metais visai atokite prie darbo

Moksleiviai, gavę patalpas ar pasiūkę antriems metams toje pačioje klasėje; Tarnautojai, valdiškų ar privačių įstaigų ir neturintieji reikiamo mokslo cenzo; Ukininkai, Amatininkai, Darbininkai ir Kareiviai, norintieji pagerinti savo būklę, įsirašykite „SAVISVIETOS“ kursantais ir tuoj pradėkite sistematiskai mokytis. Šis mėnuo geriausias ir patogiausias pradėti rimtai ir nuseokliškai darbuotis. Todėl rašykite skubiai mums laišką, pridėdami pašto ženklą už 30 centų ir savo adresą, kad galėtume tuoj prisiųsti visas reikiamas mokslo taisykles bei informacijas. Plačiau skaitykite šio laikraščio 32 Nr. Mūsų adresus:

Savišvieta, Kaunas, Kipro Petrausko 35 nr. telef. 22113.

Pusės milijono dolerių byla

Šiuo laiku pradeda svarstyti Aukščiausiam Naujorko apskrities teisme labai būdinga Amerikos lietuvių veikla, kuri, domisi daugelis to krašto lietuvių. Byla liečia vienos didžiausių Amerikos lietuvių bendrovių akcininkus, valdybą ir kitus asmenis bei įstaigas, turėjusius sąsajas su minėta bendrove. Tai yra Lietuvos Atstatymo b-vės byla. Kad ši byla būtų geriau supranta, tenka paliesti kelis istorinius momentus ir priminti tas aplinkybes, kuriose ši ir daugelis kitų panašų bendrovių buvo atsiradę.

Kaip žinoma, atgavus Lietuvai nepriklausomybę, mūsų broliai ir sesės išeivijoje degė patriotiniu ūpu ir noru paremti besikuriančios Lietuvos pastangas. Tokiai nuotaikai vyraujant išeivijoje, ten kūrėsi įvairios draugijos ir bendrovės, kurios sau statė konkrečius uždavinius dėl darbo Lietuvoje. Daugiausia tokių organizacijų buvo įkurta JAV, toje gausingiausio-

Kur dingo Amerikos lietuvių kilniems tikslams sukrauti milijonai dolerių?

je lietuvių kolonijoje. Ten panašių organizacijų buvo įkurta apie tuziną ir surinkta keliolika milijonų dolerių kapitalo.

Tokiais kilniais tikslais, kaip Lietuvos atstatymas ar panašiais vardais vadinamų bendrovių akcijas žmonės noriai pirkė, nes jie tikėjo, kad savo pinigais padarys gera sau ir savo senajai tėvynei. Tokias viltingas smarkiai poselėjo ir tie, kurie tokias organizacijas kūrė, akcijas pardavinėjo ir, pagaliau ne viena delegacija ir paskiras asmuo iš Lietuvos atvykęs, kurių tais laikais ne mažai atvažiuodavo „pakalėdoti“ po lietuvių kolonijas.

Noras padaryti dvigubai gerą darbą, agitacija ir ta aplinkybė, kad kuriamosiose bendrovėse buvo ir plačiau žinomu veikėjų padarė savo. Amerikos lietuviai greit sudėjo keliolika milijonų dolerių ir laukė tos naudos, kurios siekdami

pinigus dėjo. Tačiau tikrovė visus tokius kilniaširdžius žmones žiauriai apvylė, o ne viena ir labai nuskriaudė. Pasirodė, kad daugelis milijonų dolerių ne tik jokios naudos nepadarė, bet tirpte sutirpo rankose tu, kam jie buvo patikėti valdyti.

Įsteigtosios bendrovės veikė savo substancijos sąskaiton, vadinas, veikė tol, kol pakako sudėto kapitalo. Kaip tos bendrovės veikia, retas akcininkas žinojo. Ir sužinoti jam buvo labai sunku. Toks dalykas, kaip akcinė b-vė daugumai mūsų išeivių tada buvo visai nesuprantamas. Daugeliui jų su tokiais dalykais prieš tai neteko santykių turėti; daugumas buvo paprasti darbininkai, savo teisių kaip akcininkai nežinojo, o kadangi gyveno plačiai pasklydę milžiniškame krašte, tai ir sužinoję, kad su jų sudėtu kapitalu darosi netvarka, negalėdavo reikalingu momentu su-

sirinkli.

Tokiai padėčiai esant, nušeimininkautos bendrovės viena po kitos pradėjo likviduotis. Toks reiškinys gausingus akcininkus labai jaudino, pykdė. Ši aplinkybė ne vieno karšto ir gero lietuvių atšaldė lietuviškumą ir nuteikė jį socialiniu atžvilgiu į labai griežtą kraštutinumą. Bendrovių bankrotams dažnėjant, didėjo ir jų neigiamieji padariniai. Eiliniuose žmonėse nyko tikėjimas visuomenės veikėjais ir mažėjo tarpusavio solidarumas. Tuo būdu buvo suduotas organizacinei ir visuomeninei veiklai gniužinantis smūgis. Vietoje seniau buvusio pasitikėjimo, išaugo abejojimas. Užtat po to kiekvienas mėginimas ką nors organizuoti jau sukelia aluzijas: ar tik šis „veikėjas“ nepadarys taip, kaip padarė su visuomenės pinigais tas ir tas.

Iš seniau įkurtų bendrovių „Lietuvos Atstatymo b-vė“ yra paskutinioji. Ji ėjo tais pačiais keliais prie to paties galo, kaip ir kitos panašios b-vės ir jei ne ši byla, tai ir ji būtų savo „veiklą“ baigusi taip, kaip visos kitos, apie kurių priėjimą prie galo akcininkai patirdavo tik iš pasirodžiusių skelbimų spaudoje. Bylą iškėlė grupė akcininkų su J. Dumčium priešakyje.

Akcininkai skundžiasi teismui, kad jie laikomi nežinioje apie b-vės reikalus, nes jos valdyba eilė metų nešaukia akcininkų susirinkimų, neduoda apyskaitų nei prieš akcininkus nei prieš valdžios įstaigas ir kad savavališkai parduoda b-vės turta. Jie nurodo, kad 1916 m. b-vė už parduotas 55.761 akciją yra gavusi 501.849 dolerių kapitalą. Dalis šio kapitalo buvo investuota Amerikoje ir dalis Lietuvoje. Lietuvoje buvę investuota 175.000

dolerių. Žinoma tik tiek, kad už 59.525 dol. buvę įgyta Nemuno Ringuvos ir Lietuvos Kredito b-ko akcijų, kurių dabartinė vertė siekianti apie 100.000 dol., bet kas padaryta su likusiais 115.600 dol., tai ir nežinoma. B-vės valdyba: pirm. Ant. Mikaluskas, sekr. A. B. Strimaitis ir išdin. A. S. Trečiokas ne tik visa tai nuo akcininkų slėpią, bet dar suokalbinau ją ir leidžia eikvoti b-vės turta. Skundėjai esą patyrę, kad kaltinamieji suderėję ar dar tebesidera parduoti Lietuvos įmonėse sančias akcijas, vertas į 100.000 dol. už 28.000 dol. Toliau savo skunde jie įrodinėja, kad tokie veiksmai yra akcininkų prigavimas, jie žina, kad A. S. Trečiokas rengiasi vyksti Lietuvon, neva su parduotomis akcijomis. Kadangi skundėjai neturi priemonių bendrovės turtui apsagoti nuo eikvojimo, dėl to prašo teisma, kad jis b-vės valdybą suspenduotų nuo pareigų ir atsakovus; A. Mikaluską, A. B. Strimaitį ir A. S. Trečioką įpareigotų atsiskaityti prieš akcininkus iš viso turto jų žinioje esančio ir iš visų pinigų, kuriuos jie iš b-vės yra visokia forma ėmę.

Šiuo laiku teisme eina tik tardymas. Kaltinamieji pateikė savo parodymus. Kadangi ši byla liečia labai didelį acininkų būrį ir stambias pinigų sumas, dėl to Amerikos lietuvių laikraščiai ją domisi ir plačiai rašo vienos ir kitos bylininkų pusės parodymus ir juos svarsto. Šios bylos reikalams kai kurie laikraščiai skiria net po ištisą pus lapį.

Visa Amerikou lietuvių spauda palaiko ieškovo pusę ir bara ir gėdina atsakovus už tokį jų elgesį. Ir kaip, esą tokių žmonių nebarti ir kaip ant tokių nepykty, kurie save laiko visuomenės veikėjais ir idealistais.

K. Obuolėnas

lės liūdininkas

apysaka

tumą. Tos išgesusios akys, tas klaidusis stiklinis žvilgsnis vėl klaidžioja, vėl gyvenęs nežinojime.. Ne, aš negaliu atplėsti nuo savęs šios moters baltų, švelnių, kiek suvytusių rankų.

— „Tu vėl atsiradai... Tu nežinai, mielas, kuo virto mano gyvenimas be tavęs. Aš klaidžiojau... Aš negalėjau nieko veikti. Aš mačiau žmones, daug žmonių ir nieko nemačiau. Buvau mirusi... Dabar aš vėl gyvensiu... Gyvensiu, Povilai, vėl., Žinai, tu tiek pa kitėjai... — Ji perbraukė savo švelnią ranka per mano veidą.

— Tavo veido bruožai tiek pašuirkštėjo... O, kaip tau tinka ši gili raukšlė aukštoje, kaktoje, virš juodų rimtų, susimąsiusių akių. Šyptelk, Povilai, kaip kitados... — Bar-bar-bar! barbeno lietus į pilkus vagono stiklus.

Pasakotojas nutyla.

— Kodėl tamsta pasidarei tai nepažįstamajai toks jautrus? — paklausiu.

— Patsai nežinau... Savotiškas fatalizmas... Gal būt dėlto, kad man jos pagailo...

— Pasakok, tamsta, toliau. Laukiu, — tariau nekantraudamas.

Tuo tarpu prasiveria kupė durys ir pro mus eina dvi moters. Viena jau kiek pražilus, švelniais veido bruožais, inteligentiška moteris. Antroji — jauna, likna ir grakšti... Tai, be abejo, senosios dukterė.

Jaunoji moteris ties mūsų kupė tartum sustingsta. Idėmiai stebi mus. Atrodo lyg nori ką sakyti...

— Einam, dukrele, — kalba — senoji — einam...

Dukterė ne nesujuda. Atrodo, kad negirdi ar nenori girdėti motinos raginimo. Tik, kai motina paliečia jos petį, ji staiga atsikuska.

— Mama, aš suradau savo Povilą... Dabar aš niekur nuo jo nesitrauksiu...

Ji bailiai žengia kelis žingsnius, prisiglaudžia prie manęs, virpėdama visu savo kūnu, nors vagono buvo šilta ir trošku.

— Einam, dukrele... Povilas tavęs palauks... Tamsta, Povilai, lauksi mano dukrelės? — kreipiasi motina į mane, švelnia, tačiau liūdna šypsena...

Man pradeda kažkas aiškėti. — Žinoma... Palauksiu... — tariau ir pajuntu savo kūne šiurpą.

Jaunoji moteris nenoromis abejingai atsitraukia nuo manęs ir, motinos vedina, pranyksta duryse.

Netrukus traukinys sustoja. — Stotis! — girdėti balsas tamsoj.

Pažvelgiau per langą. Iš gretimų vagonų išlipa keletas keleivių. Matau: išlipa ir tos dvi nepažįstamosios...

— Kur mes einam, mama? — girdžiu balsą tamsoj. — Aš niekur nenoriu eiti... Manęs laukia Povilas... Tenai, traukinio... — ji parodo pirštu į vagoną, kur aš važiuoju. Paskum ji susimąsto, klausosi, stengias kažką prisiminti... Pagaliau sušunka:

— Aš nenoriu išlipti šioje stotyje.

— Nurimk vaikeli, — kalba motina.

— Aš niekur neisiu, niekur... Aš turiu grįžti pas Povilą...

Ji stengias išstrukti, pabėgti, bet ją apnarplioja stiprios vyriškos rankos, daug rankų...

— Aš neisiu... — girdžiu klaikų, laukinių riksmą.

Žiūriu per langą, kaip suakmenėjęs. Pilki žmonių šešėliai išnyksta tamsoj... Prieš mano

akis styri tuščia platforma. O tasai klaidusis, laukinis riksmas vis tebeskrodžia tamsą.

Traukinys pradeda judėti įsigeitina. Noriu apie nieką negalvoti, tačiau taip aiškiai girdžiu šiurpą keliančius žodžius.

Negaliu pakęsti to riksmo. Kažin ką rodos, duočiau, kad to riksmo negirdėčiau. „O, kad galėčiau nieko negalvoti ir nejausti! Kad galėčiau būti bepročiu!“

Pradedu vaikščioti po vagoną. Netyčia pažvelgiau į lubas ir pamatau traukinio stabdį. Nieko negalvodamas nutvėriau jį ir ruošiuosi patraukti...

Staiga įeina konduktorius.

— Bilietus! — taria jis automatiškai ir, pamatęs mane pasirodžiusį sustabdyti traukinį, išgąstingai sušunka:

— Ką tamsta darai?.. Kas atsitiko? w

Mano pakelta ranka nuleipsta žemyn.

...— Tas riksmas... Ak, tas įkyrus riksmas... Ta klaiduma... — kalbu kaž kam, bet tik ne konduktoriui.

Praveriu akis. Prieš mane stovi mano bendrakeleivis. Jo veidas išblyškęs.

— Kas tumstai? — girdžiu jo duslų balsą.

— Tas riksmas... Aš jį vėl girdžiu... Klausyk, tamsta... Jis eina iš ten... iš tamstos... Baig, tamsta, savo pasakojimą...

— Pasakojimas baigtas... — taria nepažįstamasis. Galas.

J. Bernoto

moteriškų ir vyriškų drabužių kirpimo ir siuvimo **KURSAI**

Į trijų mėnesių kursų laidą primami klausytojai nuo 1930 m. spalio mėn. 16 iki 1930 m. lapričio 15 d. susirinkus klausytojų skaičiui priėmimas gali būti ir anksčiau nutrauktas. Kursuose dėstoma sulig naujausių pasaulinių mādų ir išradimų kurie palengvina siuvėjų darbą.

Atsipaaušintas moteriškų drabužių kirpimo vadovas kainu 23 lit. Kreiptis: Kaunas, Italijos 64a J. Bernotas telef. 22065:

Elegantiškai poniai elegantiški batai „BATAS“ Rudeniui ypatingos naujienos

Kariaujanti Europa

dojo automobilį nesvarbiems asmeniniams reikalams. Kaip griežtai baudžia už naudojimą automobilio pasivažinėjimui galima spręsti iš šio fakto: Reiho sritis sugautas besivažinėjant asmuo buvo išsiųstas į statybą juodadarbiu.

Mitybos klausimas Berlyno šeiminkės visados domino. Dabar palyginus su 1914-18 m. karu maisto kortelės tuo patogesnės, kad jos neverčia viską pirkti, kaip buvo anuo met, vienoj, nurodytoj krautuvej Vokietija priversta savo anglis eksportuoti. Todėl vietos rinkoje anglis pardavinėti griežtai aprėžtas. Suprantama, kad berliniečiai pasiruošę sutikti nešiltą žiemą. Eilės prie maisto krautuvių

vėl gyvai primėna Pasaulinį karą. Nors kiekiečiai moka nuostabiai tiksliai organizuoti maisto produktų paskirstymą, bet vis delto prekių tenka laukti ištisas valandas. Jaunuomenės organizacijos mobilizuotos padėti šeiminkėms nusipirkti reikalingų produktų. Jaunikai kad šeiminkėms nereikėtų gaišti stovint eilėje prie krautuovės padeda parūpinti maisto produktus.

Pradžioje Berlyno restoranai ir kavinės tiekė ypač svetimšaliams gan neblogą maistą. Dabar ir restoranuose negausi pietų nepatiekęs savo maisto kortalės. Tad ir svetimšaliams kurie dabar turi leidimą Berline gyventi, išduodamos maisto kortelės.

Europos karas ir moterys

Atkelta iš 3 pusl.

kurios lig šiol visai nepažino žemės ūkio reikalų. Šio darbo dirbti eina aristokratės ir vidutinių sluoksnių moterys. Visos jos vienodu užsidegimu eina šio joms naujo darbo dirbti ir greit prie jo pripranta.

Pažymėtina, kad moterys specializuojasi vienoje kurioje srityje. Vienos pasirenka gyvulių priežiūrą, kitos lauko darbus, trečios pieno ūkį ir t. t. Kai kurios pažįstančios motorų veikimą pasiima traktoriams vadovauti. Mat Anglijoje daug yra

moterų mokačią automobilių valdyti, tad joms priprasti prie traktoriaus ar kitos mašinos jau nebe taip esti sunku.

Visos moterys tos, „ūkio armijos“ dalyvės apsirengusios vienoda uniforma: žalvos darbo sąlygoms pritaikytos kelnės, sportiniai marškiniai, guminiai batai ir gumiruotas apsiaustas nuo lietaus. Bet moterys lieka vis tik moterimis. Jos ir šiuo karo metu pasirūpino paradine, arba išeigine uniforma, kuri susideda iš žalsvų briedžių (plačių kelnų) žalio megstino su melnima skirtiu.

tinuko ir fetro plačiais bryliais skrybelės.

Moterys pamėgo tuos kostiumus ir jais vilkėdamos jaučiasi visai gerai. Tai, tiesa, ne labai elegantiška, bet patogų, praktiška. Jaunų merginų tarpe dirbančių ūkio darbus yra buvusių artistų, buvusių manekenių, buvusių rašytojų. Yra ir turtingų šeimų jaunų moterų, kurios lig šiol jokio darbo nedirbo, o dabar pasidarė puikios vištų ar net bekonių prižiūrėtojos. Joms anksčiau rūpėjo sportas, tenisas, šokiai, teatras ir pasilinksminimas. Dabar nebėra laiko apie tai galvoti. Rankutės ne be tokios baltos ir minkštos, bet tai jų negazdina. Jos visos entuziastingai griebėsi darbo ir nežiūri į jį kaip į laikiną pramogą, bet kaip į pastovų reikalą, karo pagimdytą būtenybę. Miestietės, į sodžių atvykdušios iš tolo retkarčiais tik pasižvalgyti, dabar persikėlė nuolatos gyventi į ne turtingas fermas, kur jokio komforto neturi, bet to komforto jos ten ir nelaukė. Tai visa labai būdinga, praktiška anglėms. Jų dalyvavimas šiame kare taip pat sudaro naują paslaptį Anglijos moterų gyvenime.

linčios širdys nepaiso tarp jų ištiestų spygliuotų vielų, mylinčios rankos apkabina ir prieš šalies uniformą dėvintį vyrą...

Štai neseniai užsienio Žurnalistai patekę į Lodzę rado idilišką, taikią atmosferą: gražios lenkaitės, esą moko vokiečių karininkus lenkų kalbos. Viskas eina savo keliu. Rasės teorija karo metu parbloškta. Iš pirmo žvilgsnio, tai atrodo neįtikėtina, paradoksalu, bet, deja, taip yra.

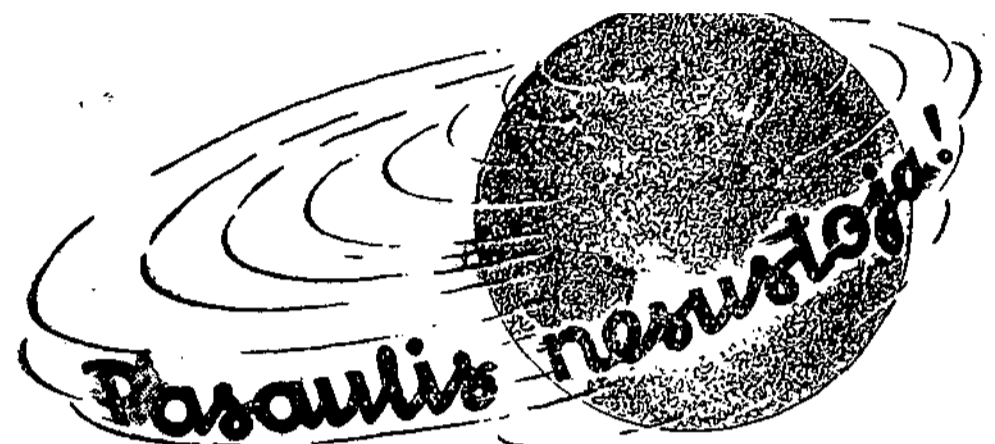
Praeito karo metu laikraščiai piktinosi, kad vokiečių gydytojos, gailingos seserys, slaugytojos „leido sau“ flirtuoti su prancūzais ir angliais sužeistaisiais. Daugely vietų Austrijoje ir pačioje Vokietijoje laukus dirbdavo rusų nelaisviai. O savo ruožtu austrai ir vokiečiai Rusijos gilomose ir Sibire gyveno ir dirbo rusų ūkius kur vyrai buvo išėję į karą ir namie liko vienos moterys. Tai sudarydavo jaudinančią vaizdą. Vienoje troboje gyveno karo belaisvis ir jam svetimo krašto moterys. Kartu jie valgydavo. Dažniausia ir nakvodavo po vienu stogu. Suartėdavo labai greit. Nebuvo atsižvelgiama nei į kai mynų priekaištus, nei į nemalonias kalbas. Ne retai meilės ryšiai baigdavosi net vestuvėmis.

Daugelis praūžusio karo dalyvių gerai atmena kaip pripuoluose stovyklose kariai su sipažindino su svetimo krašto moterimis, susidraugaudavo, o kartais toji draugystė pasibaigėdavo karšta meile. Užkerėtos

moterys sekėdavo paskui mylimąjį- svetimuose žemės kariai, kitos išsiskirdamos gailiai verkė. Išsiskirdami mylintieji prisiekdinejo amžinai mylėti, sugrįžti kai karas pasibaigs, apsigvesti.

Net japonės įsimilėdavo į belaisvius rusų karininkus ir jie atsivežė į Europą mielą kimo no pasipuošusios moterys vaizdą. Kai prancūzai užėmė Ruzo kraštą ir kai sesegalų pulkai kiek, ilgai ten pabuvo vokiečių tarpe atsirado tokių, kurios pagimdė kūdikius aiškiai paeinančius nuo negrų.

Daug moterų pasekė savo numylėtinius į svetimą kraštą. Kiek gražuolių iš Kaimo ir iš visos Lietuvos išvažiavo po akupacijos į Vokietiją? O kiek ašarų buvo praleista ant Alekso tilto kai reikėjo kaunie-

Tai įrodys

1939-1940 metu

PHILIPS RADIO

imtuvų patobulinimas

Ir šiais metais turime imtuvus įvairiomis kainomis.

Dėl imtuvų aukštos kokybės galėsite įsitikinti aplankę mūsų atstovus

Liet. PHILIPS Akc. B-vė
KAUNAS Laisvės Al. 17. DANEVĖŽYS Respublikos g-vė

Ūkio Bankas

1) priima indėlius, 2) daro perlaikas Žemės Bankui pinigais ir laištais, 3) perka ir parduoda: Žemės Banko laiškus, įvairią valiutą ir čekius, valstybės penskolas laiškus, įvairias akcijas („Cukraus“, „Maisto“ ir kt.) daro visas kitas bankinės operacijas.

ŪKIO BANKĄ galima rasti kiekvienam didesniajam Lietuvos miestui.
KORRESPONDENTAI visame pasauly.

KARAS IR MEILĖ

Keista, iš pirmuo žvilgsnio nepatikima, bet taip yra. Karas nesutrūkdavo meilės. Valsitybė gali kovoti prieš valstybę. Bet žmonės lieka žmonėmis: vyrai—vyrais, moterys—moterimis. Meilės jausmas neužgesa ir kanuolėms gaudžiant. My-

Gauta

nauja didelė partija labai gerų ir lengvų dviračių pritaikintų Lietuvos keliams. K A I N A:

pradedant nuo 150 Lt.

Akc. B-vė D. Jurjonas ir kiti

Kaunas, Laisvės al. ir Vytauto pr. kampas arba skyrius, Šiauliai, prie naujos turgavietės

Darbininke

Tamsta dirbi dulkėse ir ka dieną trauki į plaučius kilogramais įvairių nešvarumų ir jeigu Tamsta dar šiandieną, neguli sanatorijoje, dar nereiška, kad ryt joje neatsigulsi.

Tagi kol dar laikas pasirūpink savo sveikata ir nusipirk dulkių kaukę: jų kainos palyginamai neaukštos nuo 5,20 litų ir mažai uždirbas darbininkas tiek gali sutaupyti, išgykite kaukę ir tuo apsaugoti savo plaučius nuo sužalojimo.

Taip pat patartina ir motinoms sergančioms nosies ligomis ir slaugančioms savo mažutėlius užsidėti tokią kaukę, nes užsirišimas skara burna viena nepatogu, o antra maža apsauga nuo užkrėtimo kūdikio sloga.

Atstovas Lietuvai Akc. B-vė D. Jurjonas, ir kiti

Kaunas, Laisvės al. 3 b

Telefonas 24042.

Ten kreipkitės ir būsite patenkinti

XV VALSTYBĖS

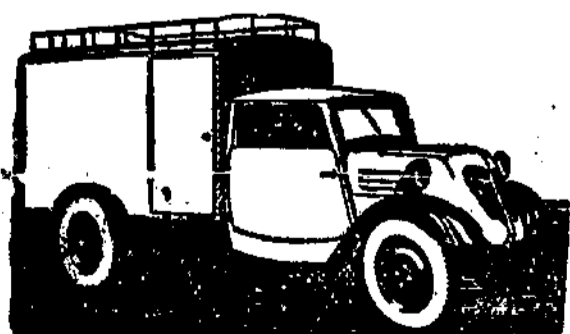
LOTERIJA

V-os klasės lošimas, kuris turėjo prasidėti spalio 7 d.

otidėtas į spalio mėn. 16 d. ir bus spalio mėn. 16-21 ir 23-27 d. d.

Bilietai keičiami iki lošimo pradžios, taip pat gaunami ir nauji bilietai.

Valstybės Loterijos įstaiga
Laisvės al. 29 nr.

Kreiptis į atstovybę

Akc. B-vė D. Jurjonas ir kiti

Kaunas, Laisvės al. 3b

Šiais laikais svarbu punktualumas!

Pilnai kiljenta patenkinti, jeigu laiku pirkinis pristatysi. Tą atsieksi turėdamas

Tempo

lenu prekinį automobilį. Jie linkami kepykloms, spaustuolėms, fabrikams ir prekybos firmoms. Greitas aptarnavimas, pigi amortizacija!

VIENAS IS DVIEJU

— Prietoliau paskolink man savo paltą.
— Aš ji valcar pardaviau už dvidešimt litų.
— Tada paskolink tuos dvidešimt litų.

TEŠINYS

..Jauna mergaitė atleina į kamygų krautuopę ir droviai prašo:
— Ar galiu moilės laišku vadovėli, — nusipirkti?
— Labai prašau, — atsako parda-
vėjas, — o gal norėtai ir tešini kar-
tu palmti.
— Tešini;
— Na, žinoma, „namų virėja“.

BUVUSI SUZIEDUOTINĖ

— Ke jūs taip pykstat?
— Jūs neišsivaduojat kaip mano
supylėdė mano buvusi sužadėtina.
— Atleiskit, bet kodėl jums rūpi
buvusi sužadėtina?
— Aš juk ją vedžiau.

..... TREYS MINUTES.....

— Kur tavo motina?
— Ji prieš penkias valandas išėjo
trikas minutėms pas kabiną pasit-
kalbėti.

MAGARYČIOS

JOKS PRIESAS

Mokyklos kieme pešasi du bernai,
kai, eidamas pro šalį kunigas sulai-
ke juos:
..— Argi aš jums nesakiau, kad sa-
vo priešą reikia mylėti.....
— Bet kunige; tai joks mano prie-
šas; bet tikras mano brotis.....

KAS KALTAS

— Papa, kodėl taip daug yra pli-
kų vyrų. Gal būt: čia kalbos skry-
belės?
— Žinoma! Kates jų žinoją skry-
belės.

ARBA VISKĄ ARBA NIEKO

— Ponas Kropasiti, drįstu prašy-
ti jūsų dukters rankos.
— Nesutinku. Arba imkit viską,
arba nieko;

SVARBI PRIZASTIS

— Tai mesgėnė, jūs išsėtat ma-
ne iš restorano, nors poitykės pra-
dėjo mane prieina.....
— Jūsą priešas dar nesėjo moki-
ti suskaiči.

KOMPLIMENTAS

— Aš gyvenau lygiai tą patį dia-
ną kai mirė garus kompozicėnau
Brammas.
— Taip; taip; nelaisė mėsėnė
viena nesėina.

LOGIKA

— Kaip tau negėda, gatvėje palė-
lei parvina sėdėnė ir idėjai i bur-
na.
— Bet, manėte, dabar sėdėnė
jam sėvėras.

NEISLAIKE EGZAMENŲ

Laimutė nuėjo laikyti egzamenų
valdyti automobilį. Instruktorius;
kurs sėdėjo greta jos automobili
s aiga sušnabždėjo merginai i ausi.
— Jūs esat pulki; žavi, aš jus my-
liu.
Perpykus Laimutė atsigrėjo i in-
struktorių ir suriko:
— Kaip jūs drįsėt taip su manim
kalbėti.

Instruktorius sulaike automobilį
ir tarė:

— Panolė, aš tai padariau patikrin-
ti ar jūs jau galit savarankiškai au-
tomobilį valdyti. Kas bebūtų jūs vis-
iek neturėtot nukreipti akdų nuo ke-
lio. O jus atsigrįžot i mane: Atlekit
dar kartą egzamenuočias už nesėmosio:

NURAMINO

Cipkus nuėjo i koncertą. Jis buvo
smarkiai prasėkėdas mėsėnėm čia-
dėjo, kosėjo ir kiludė aplinkėnėm
žmonėms kilpnyčias nusulkos. Kad-
nas įsirdusiu žvilgsniu žėdė i Cipk-
Tada Cipkus jam sėkė:
— Nusiramėkit, tai ne mėsėnė-
nia.....

KANTRUS KREDITORIUS

— Aš nelėisėnė tē kraubėnė, kad
jūs man nesėmėkėsit.
— O jei aš dnesia valnosit?
— Aš čia laisėnė kol ašėk valno-
lio tēvėmas.

Gera paguoda.

— Tamsta vis kalbi apie
kaž kokį asilą. Juk tai sakyd-
mas Tamsta neturi manės gal-
voje?
— Nieko panašaus! Juk
pasany be tamstos, yra ir dau-
giau asilų!

Policininkas pastebi kad
jaunas vaikiną Gabhukas nuo
latos gatvėmis 'trankosi. Nuo-
latos policininkas tą vaikiną
mato tai šen, tai ten. Vieną
kartą jis jam ir sako:

— Sakyk man kas iš tavęs
bus, kai išaugs. Juk tu išsisas
dienas praleidi gatvėse.

— Kas išmanęs bus? —
klause vaikiną. — nagi poli-
ninkas. Juk ir tamsta išsisas
dienas praleidi gatvėse.

Jis jau vyresnis r

— Tavo veias man rodos
pažįstamas... Ar tik netu čia
prieš savarė stengeis gauti
pasiuntinio vietą.

— Taip, ponas direkto-
riau?.

— Tai kokio galo vėt atė-
jai. Juk aš tau aiškiai pasėkias
kad man reikalingas vyresnio
amėiaus vaikiną.

— Žinoma. Bet argi aš da-
bar nesu vyresnio amėiaus,
kaip tada buvau?

Jis žino

Teta Elena nutvėrė savo
sėnėmė bėmetuojant. Smarkiai
jį išbarė ir dar sako:

— Ar tu žinai, vaikinė, kas
dedasi su tokiais netikusiais
vaikais kurie meluoja?

— Jie važiuodami trauki-
niu už bilietą moka tik pusė
kainos, — atsako vaikiną.

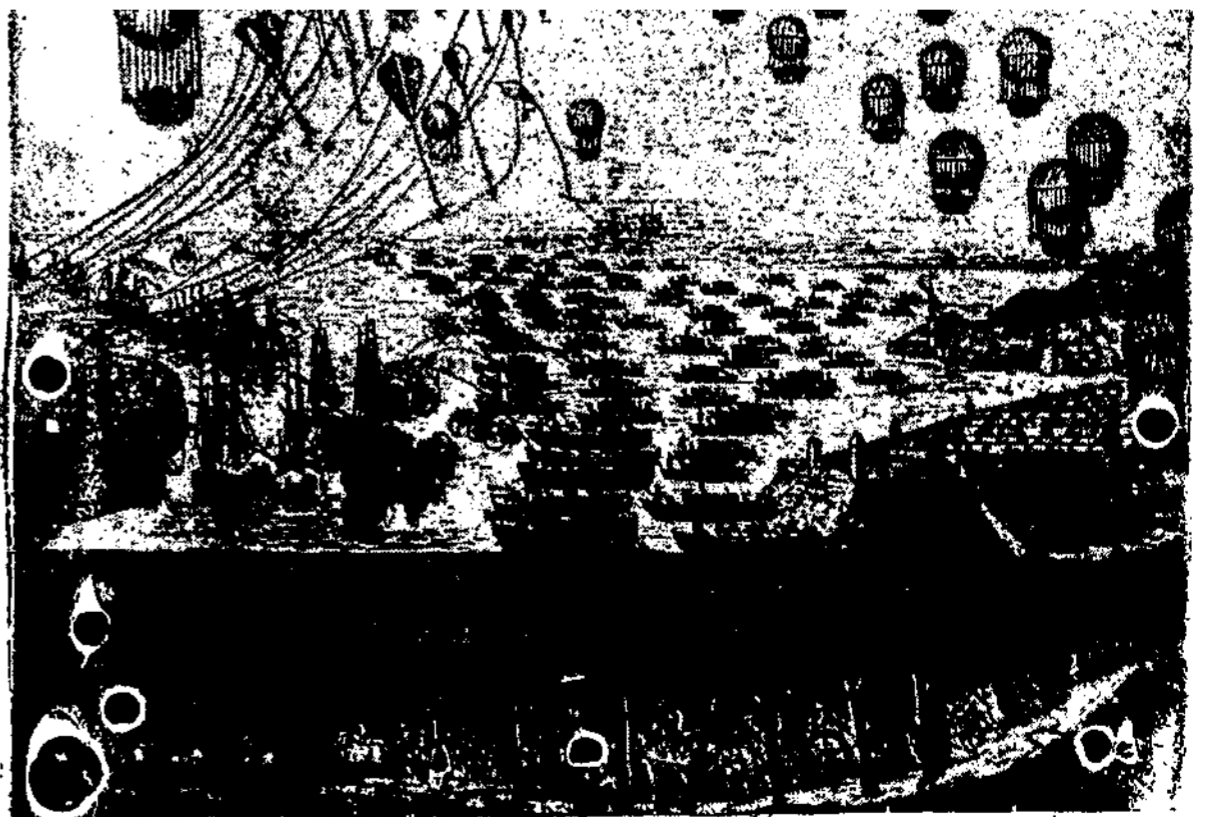
Vokiečių kareiviai džiaugiasi gavę laškus iš namų.

Išėjus vyrams į karą moterys pul-
kia valdo traktorius.

GUMA
gaminiai pat-
variausi ir ge-
riausi

Karo galybė, kaip ją atvaizdavo 1799 m. pešėjas:

Varsuvos tragis es uchno.

Europos moterys karo metu

Perkelta iš 3 pusl.
tiems atsiveikinti su savo
„šacais“.

Nors kartais tokias moteris
ir kalbina, kad jos neistikimos
tėvynei, bet, dėja, daugelis jis
neboja jokių kaltininių. Kie-

čiausių priešų širdyse nelauk-
tai suliepsnoja meilės ugnelė.
Jokie politiniai, rasiniai ar tau-
tiniai sumetimai nesukliūdo.
mylinčioms širdim susijungti.
Ar tai patinka mums, ar ne,
bet tikroveje taip yra.

Leidėjas ir atsak. redaktorius M. Petrėnas, Kaunas, Laisvės Al. 19, telef.2-41-50 SKELBIMAI: — pet. eil, arba jos vieta skelb. skyr. — 1 lt., — tekste — 1,50 l., pirmam pusl. — 2lt. Smulkūs skelb. 10 c. už žodį PRENUMERATA: — metams Lietuvoj, Latvijoje, Estijoje 7 litai, pusei metų 3lt. 75 ct: 3 m: 2 U: Tjasieny: me- tams 12 lt., pusem: 6 lt: Adreso pakeitimas 30 ct: IŠEINA SEKMADIENIAIS. Į administracija su reikalais. kreiptis darbo dienomis nuo 9 iki 14 val. ir 17 — 19 val. Į redakciją darbo dienomis 8 — 11 val. Nesunaudo- tų rankraščių redakcija nesaugo ir negrąžina, už skelbimų turini neatsako.